

Folketingets Finansudvalg

Bilag	Journalnummer	Kontor	
	104.Sydafrika.1.MFS.80	Amb. Pretoria	9. november 2005

- a. Udenrigsministeriet anmoder i nærværende skrivelse om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2005 afgives tilsagn på 220,0 mio. kr. i støtte til program for forvaltning af bymiljø i Sydafrika.

Forslaget medfører ikke merudgifter i forhold til det beløb, som allerede er bevilget på finansloven til udviklingslandene.

- b. *Baggrund*
Sydafrikas bruttonationalindkomst pr. indbygger er for 2004 beregnet til 3.630 USD. Realvæksten i BNP pr. indbygger udgjorde 4,3 pct. i 2004, og den gennemsnitlige realvækst var 0,46 pct. for perioden 1990-2004. Indbyggertallet skønnes i 2003 at være 45,8 mio., og den årlige befolkningstilvækst for perioden 1990-2003 var i gennemsnit 2 pct. Den langfristede offentlige udlandsgæld opgjordes i 2003 til 9,1 mia. USD. Sydafrika er af Verdensbanken klassificeret som tilhørende gruppen af lavt forgældede lande.

Den sydafrikanske regering har siden indførelse af demokratiet i 1994 bestræbt sig på at fremme den økonomiske og sociale udvikling gennem en social-liberal økonomisk politik med vægt på økonomisk vækst og fattigdomsbekæmpelse. Regeringen har formået at stabilisere den økonomiske udvikling og skabe tillid i erhvervskredse, mens det på den anden side ikke er lykkedes at få nedbragt den meget store arbejdsløshed. Omfattende programmer er blevet iværksat med henblik på at forbedre levevilkårene for de brede befolkningsgrupper inden for områder som boliger, uddannelse, sundhed, vandforsyning m.m.

Retten til et sundt miljø er indskrevet i den sydafrikanske forfatning og det sydafrikanske engagement på dette område er også kommet til udtryk ved værtskabet for Verdenstopmødet om bæredygtig udvikling (WSSD) i Johannesburg i 2002.

Miljøområdet har været en fast bestanddel af Danmarks samarbejde med Sydafrika siden 1994. I forbindelse med landeaftalen for bistandssamarbejdet for perioden 2002-2006 blev det aftalt at medtage miljø som et af prioritetsområderne for udviklingssamarbejdet. Blandt de øvrige prioritetsområder indgår støtte til den offentlige sektor, herunder styrkelse af den

lokale forvaltningskapacitet.

Programbeskrivelse

Bymiljøprogrammets formål er at støtte Sydafrika i bestræbelserne på at sikre en bæredygtig byudvikling, der kan forbedre levevilkårene i de store fattige byområder. Programmet bidrager til at udvide og forbedre den eksisterende kapacitet i byernes forvaltning og fremme af decentralisering indenfor bymiljøplanlægning.

Programmet består af tre integrerede komponenter, som er opbygget på følgende vis:

1. Planlægning og ledelse på nationalt og provinsniveau (56 mio. kr.). Støtte til Miljøministeriet, Sundhedsministeriet og tre udvalgte provinser vil blive givet med henblik på at sætte myndighederne i stand til at støtte operationaliseringen af miljølovgivning på kommunalt niveau inden for bymiljøplanlægning, affaldshåndtering, luftkvalitet og miljø sundhed. Der vil blive udarbejdet manualer og retningslinier for, hvorledes kommunerne kan varetage miljøopgaver, der ligger inden for deres kompetenceområde. Der vil endvidere blive gennemført kurser og pilotprojekter inden for disse områder.

2. Forvaltning af bymiljø på lokalt niveau (70 mio. kr.). Indsatsen under denne komponent vil fokusere på, at de redskaber og erfaringer, som udvikles under komponent 1, gennemføres i fem store bykommuner i de tre udvalgte provinser – Johannesburg, Durban, Cape Town, Gauteng og Sedibeng. Støtte vil blive ydet, så kommunerne kan styrke deres forvaltningsmæssige kapacitet til at gennemføre de mange opgaver på miljø-området, som er decentraliseret til kommunerne, herunder vil der blive givet støtte til at inddrage befolkningen i den kommunale planlægnings- og beslutningsproces.

3. Netværk, viden og civilsamfund (42 mio. kr.). For at fremme den folkelige deltagelse i bymiljøudviklingen vil der blive ydet støtte til civilsamfundsorganisationer, der kan medvirke til at fremme målsætningerne på miljøområdet. Der vil bl.a. blive afsat midler til en pulje, hvorunder programmets aktører kan rekvirere relevant anvendt forskning på bymiljøområdet.

Endvidere vil der blive afsat beløb til innovative projekter, der vil kunne gennemføres i samarbejde mellem offentlige institutioner, brancheorganisationer, erhvervsliv og civilsamfund. Dette kunne f.eks. være til aktiviteter, hvor arbejdsmiljøspørgsmål indgår. Endelig vil der under programmet blive videreført aktiviteter til forberedelse af CO₂-kreditter (CDM).

Finansieringen af aktiviteter inden for den offentlige forvaltning kanaliseres gennem de sydafrikanske budgetstrukturer. Der er i forvejen en særlig mekanisme for kanalisering af officiel udviklingsbistand, som sikrer transparens og overensstemmelse med nationale budgetkrav.

Forvaltningen af programmet ligger hos de enkelte myndigheder i

samarbejde med ambassaden og med støtte af rådgivere og kortvarige konsulenttydelser. For at sikre sammenhæng mellem de enkelte komponenter nedsættes en programstyringskomité.

Budget

Det samlede budget andrager 220,0 mio. kr. fordelt på følgende poster:

Komponent 1. Planlægning og ledelse på nationalt niveau	56,0 mio. kr.
Komponent 2. Forvaltning af bymiljø på lokalt niveau	70,0 mio. kr.
Komponent 3. Netværk, viden og civilsamfund	42,0 mio. kr.
Program reviews, innovative projekter og konsulenter	19,4 mio. kr.
Uallokerede midler	22,0 mio. kr.
Rådgivende enhed	4,5 mio. kr.
<u>Budgetmargin .....</u>	<u>6,1 mio. kr.</u>
<u>I alt .....</u>	<u>220,0 mio. kr.</u>

Den rådgivende enhed på ambassaden videreføres. Enheden bemannes fremover med en udsendt programkoordinator, der finansieres over § 06.34.01.20. Bilaterale miljøindsatser. Til dette formål afsættes 4,5 mio. kr. over 3 år, heraf 1,2 mio. kr. til dækning af ambassadens administrationsomkostninger.

Tilsagnet vil blive afholdt med 220,0 mio. kr. under § 06.34.01.20. Bilaterale miljøindsatser.

Vesentlige risikoelementer

Den institutionelle kapacitet kan efter erfaringen vise sig at være svagere end forventet. Uforudsete, uafklarede grænsedragninger med hensyn til forvaltningsansvar mellem deltagende myndigheder kan give anledning til forsinkelser.

Kommunevalget senest i marts 2006 kan eventuelt føre til forsinkelser i programmets iværksættelse samt betyde, at der opstår forsinkelser pga. udskiftninger blandt de nøglepersoner, som har medvirket til programmets udformning.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da der er tale om en bilateral rammebevilling, hvor totaludgiften overstiger 30 mio. kr.
- d. Forslaget er tiltrådt af Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2005 afgives tilsagn på 220,0 mio. kr. i støtte til program for forvaltning af bymiljø i Sydafrika.

Tilsagnet vil blive afholdt af det beløb, som på finansloven 2005 stilles til rådighed for udviklingslandene under § 06.34.01. Særlig miljøbistand i udviklingslande.

- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.